

Cirkulärnr: 07:74

Diarienr: 07/3502

Handläggare: Eva von Schéele

Avdelning: Avdelningen för juridik

Datum: 2007-12-18

Mottagare: Överförmyndaren

Överförmyndarnämnden

Rubrik: Förslag till ersättningsregler

Ersätter: 1997:149

1990:120

CIRKULÄR 07:74

Överförmyndaren Överförmyndarnämnden

Förslag till ersättningsregler

Inledning

Sedan dåvarande Svenska Kommunförbundet gav ut cirkulären 1990:120 och 1997:149 med rekommendationer om ersättning till förordnade ställföreträdare har lagstiftningen förändrats inom olika områden som rör denna fråga. Underlaget i cirkulären för kommunala beslut om arvodering överensstämmer därför inte helt med dagens bestämmelser och praxis. Det är således angeläget att Sveriges Kommuner och Landsting uppdaterar rekommendationerna så att överförmyndarna/överförmyndarnämnderna får ett bättre, enklare och mer adekvat underlag för sina beslut.

Det är dock viktigt att poängtera att överförmyndaren/överförmyndarnämnden själv avgör frågan om arvodering efter de lokala förutsättningar som finns i varje kommun.

Uppdraget

Olika typer av ställföreträdare

a) Förordnad förmyndare enligt 10 kap. föräldrabalken

En förordnad förmyndares uppdrag är att förvalta omyndigas tillgångar och företräda dem i angelägenheter som rör tillgångarna (12 kap. 1 § FB). Det betyder att en förmyndare inte företräder barnet i personliga angelägenheter utan endast i ekonomiska och bevakar barnets rätt i frågor som hör ihop med dess tillgångar.

En **medförmyndare** har inom sitt uppdrag samma skyldigheter och rättigheter som en förordnad förmyndare.

b) God man och förvaltare enligt 11 kap. föräldrabalken

En god man enligt 11 kap. 4 § och förvaltare har att bevaka sin huvudmans rätt, förvalta hans/hennes egendom och sörja för dennes person. Uppdraget kan avse alla dessa tre områden men kan också vara begränsat till ett eller två av uppdragen eller också för ett specifikt uppdrag som att t.ex. företräda huvudmannen vid en fastighetsförsäljning.

Det ingår inte i uppdraget att överta socialtjänstens uppgifter. Det betyder att det inte är ställföreträdaren som ska följa med huvudmannen till exempelvis läkare eller tandläkare, eller följa med och handla kläder. Ställföreträdaren ska däremot *se till* att huvudmannen får hjälp av olika stödpersoner. En kontaktperson enligt socialtjänsten t.ex. ska fungera som personligt stöd och förmedla läkarbesök och hjälpa till med en meningsfylld fritidssysselsättning (prop. 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 227 f).

Gode män enligt 11 kap. 1-3 §§ har ett mer tillfälligt uppdrag som består i att företräda en enskild enligt angivet lagrum.

c) God man för ensamkommande barn

En god man enligt lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn har att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets angelägenheter, personliga såväl som ekonomiska och rättsliga. Däremot ingår det inte i uppdraget att sköta den dagliga omvårdnaden eller tillsynen av barnet. Gode mannen har heller ingen försörjningsskyldighet gentemot barnet.

d) Särskilt förordnad vårdnadshavare

Den eller de personer som förordnas särskilt av tingsrätten till vårdnadshavare blir med automatik även förmyndare för den unge om inget annat sägs. Det betyder att bestämmelserna om förordnade förmyndare i bl.a. 12 kap. FB gäller (se ovan under a).

Ställföreträdarens (förordnad förmyndares, god mans och förvaltares) rätt till arvode

Ställföreträdaren har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande (12 kap. 16 § FB). Det är således viktigt att överförmyndaren/överförmyndarnämnden först kontrollerar vilket uppdrag ställföreträdaren har innan beslut om arvode fattas. Ställföreträdaren har naturligtvis endast rätt till ersättning för de uppdrag han/hon blivit förordnad för.

Observera att i rättsfallet RH1993:9 ansågs uppdrag för jurist att vara god man ingå i näringsverksamhet för vilken mervärdesskatt skulle utgå. Arvode skulle höjas med skattebeloppet.

Överförmyndaren/överförmyndarnämnden har också full frihet att bestämma hur ofta och för vilken tid såväl arvode som ersättning för utgifter ska betalas. Enligt prop. 1993/94:251 sid. 220 sägs dock att om det inte finns några speciella omstän-

digheter är det naturligt att arvoderingen sker årligen för de mer långvariga ställföreträdarskapen.

Ett ideellt uppdrag

Lagstiftaren säger att ett uppdrag som god man eller förvaltare till stor del är ett ideellt uppdrag. Han/hon kan därför inte förvänta sig att få ett arvode som kan jämställas med lön och som omfattar allt vad denne har utfört för sin huvudman. Överförmyndaren/överförmyndarnämnden bör dock ha i åtanke att om man önskar ha kvar kompetenta ställföreträdare och även rekrytera nya personer till dessa uppdrag bör inte ersättningen sättas alltför lågt.

1. Ersättning till ställföreträdare förordnade enligt föräldrabalken för att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person

I samtliga ställföreträdares uppdrag ingår att ha kontaktar med överförmyndaren/överförmyndarnämnden, upprätta förteckning, årsräkningar och sluträkning, upprätta deklaration samt lämna en skriftlig redogörelse för uppdraget utan särskild ersättning.

Även om ställföreträdaren inte har "sörja för person" i uppdraget är han/hon skyldig att ha en god kännedom om huvudmannens personliga förhållanden (prop. 1987/88:124 God man och förvaltare s. 139). Sådan information måste ställföreträdaren inhämta för att kunna se till att huvudmannens medel används till dennes nytta. Därför bör det i uppdraget att förvalta egendom och/eller bevaka rätt även ingå att besöka sin huvudman och ha en personlig kontakt med denne.

2007-12-18

	Bevaka rätt	Kr/tim
	Att bevaka rätt ingår normalt i ställföreträdarens uppdrag att förvalta sin huvudmans egendom och sörja för hans/hennes person. Men det kan uppstå speciella händelser utöver de normalt förekommande, t.ex. att huvudmannen blir delägare i ett dödsbo eller att dennes fastighet ska säljas. Då det gäller enstaka händelser är det lämpligare att arvodera per tidsåtgång än med stöd av procent av prisbasbeloppet. Ställföreträdaren bör i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts och ange tidsåtgången.	
Kategori 1	T.ex. lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare.	150-200 kr/tim
Kategori 2	T.ex. skuldsanering, försäljning av fastighet eller bostadsrätt utan mäklare (bör endast ske undantags- vis), mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte	250-350 kr/tim
Kategori 3	T.ex. medverkan vid domstolsförhandlingar, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete	400-500 kr/tim

r	
ting	2007-12-1

	Förvalta egendom	Grundarvode per år % av prisbasbelopp
	Ställföreträdaren ska förvalta huvudmannens tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplacering m.m. Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge en skälig avkastning (12 kap. 4 § FB).	
Kategori 1	Huvudmannen har ett person-/transaktionskonto, ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Han/hon förvaltar delvis själv sina tillgångar. Om medel lämnats till personal i huvudmannens boende ska ställföreträdaren regelbundet - 1 gång/månad är lämpligt - kontrollera kassaboken som ska föras för varje boende. Ställföreträdaren ansöker om bidrag och insatser.	5-10 %
Kategori 2	Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året. Förutom vad som angetts under kategori 1 betalar t.ex. ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har oftare kontakt med myndigheter (skuldsanering t.ex.) och banker eller andra finansieringsrörelser.	10-30 %
Kategori 3	Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för t.ex. skötsel av huvudmannens fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar m.m.), övervakning av affärsrörelse, upprättande av en omfattande deklaration och komplicerad årsredovisning till överförmyndaren/överförmyndarnämnden.	30 %-

	Sörja för person	Grundarvode per år % av prisbasbelopp
	Med att sörja för person menas att ställföreträdaren ska <i>se till att</i> huvudmannen får den hjälp och det bistånd han/hon behöver och har rätt till. Det är dock inte ställföreträdaren som ska utföra de uppgifter som t.ex. åligger socialtjänsten (prop. 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 227 f. och SOU 2004:112 s. 461). Om denne ändå åtar sig sådana uppgifter kan han/hon inte räkna med att få ersättning för detta.	
Kategori 1	Ett besök per månad, kontakt per telefon med huvudmannen och/eller boendet, á jourhållning om den personliga situationen.	5-10 %
Kategori 2	Kontakt med huvudmannen flera gånger per månad genom personliga besök och flera telefonsamtal varje månad med huvudmannen, anhöriga, boendet, kontaktpersoner, personliga assistenter, andra stöd- personer och myndigheter.	10-30 %
Kategori 3	Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen eller andra kontakter, många och omfattande kontakter med boendet, anhöriga och	30 %-

Kostnadsersättning

myndigheter.

Bakgrund

Sedan lång tid tillbaka finns en praxis hos överförmyndare /överförmyndarnämnder att ställföreträdarna får ersättning för utgifter med 2 % av prisbasbeloppet utan uppvisande av kvitton. Bakgrunden finns i Svenska Kommunförbundets cirkulär

nr. 75.129 utgiven 1975-09-12. I detta sägs att ställföreträdaren skulle "ha rätt att utan särskilt förhandsmedgivande av överförmyndaren/överförmyndarnämnden uppbära en ersättning motsvarande 2 procent av basbeloppet, varvid dock havda kostnader bör redovisas i årsberäkningen eller annan handling". Ersättningen skulle täcka kostnader för kortare resor, telefon, porto m.m. Om kostnaderna översteg 2 % skulle överförmyndaren/överförmyndarnämndens tillstånd inhämtas i förväg för uttag och därefter krävdes en redovisning av utgifterna.

Något lagstöd för ersättning av dessa 2 % finns inte. I prop. 1974:142 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken, m.m. (inför den nya lagstiftningen SFS 1974:1038) sägs att ställföreträdaren "bör få uttrycklig rätt till ersättning för utgifter, i den mån utgifterna varit skäligen påkallade för uppdragets behöriga fullgörande". "Ersättningen för utgifter bör i varje särskilt fall bestämmas av överförmyndaren/överförmyndarnämnden".

Gällande bestämmelser

Enligt 12 kap. 16 § FB har en förordnad förmyndare, god man och förvaltare rätt till ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande.

Ny praxis

Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar överförmyndaren/överförmyndarnämnden att i varje enskilt ärende infordra underlag för samtliga de utgifter ställföreträdaren haft genom sitt uppdrag. En av anledningarna är att överförmyndaren/överförmyndarnämnden sällan eller aldrig begär underlag för de 2 % som ges i kostnadsersättning, vilket inte överensstämmer med rekommendationen i cirkuläret från 1975.

En annan orsak är att skattebestämmelser gör det svårt för ställföreträdarna att få avdrag för sina kostnader i deklarationen om dessa inte specificeras och kan styrkas med kvitton eller liknande. Från och med den 1 januari 2007 har beloppsgränsen för när kostnader för övriga utgifter i inkomstslaget tjänst får dras av höjts från 1 000 kr till 5 000 kr.

Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar överförmyndaren/överförmyndarnämnden att frångå den generella kostnadsersättningen om 2 % av prisbasbeloppet och istället ersätta ställföreträdarna för de utgifter de faktiskt kan uppvisa underlag för. Observera att den här aktuella ersättningen omfattar endast mindre utgifter samt att ersättningen är skattepliktig inkomst.

Större kostnader

Då det gäller större kostnader, såsom längre resor med bil, biljettkostnad för längre resor och liknande är det en kostnad som huvudmannen ska stå för. Ställ-

företrädaren ska därför – om kostnaden kan förutses och beloppet inte ryms inom behållning på det öppna kontot – ansöka om överförmyndarens/överförmyndarnämndens medgivande till uttag på spärrat konto vid den tidpunkt kostnaden uppstår.

Om en ställföreträdare är medveten om att huvudmannen inte har ekonomiska förutsättningar att betala för längre resor bör frågan om det är lämpligare att utse en ny god man eller förvaltare på den plats där huvudmannen vistas. Det är *inte* Sveriges Kommuner och Landstings mening att kommunen ska stå för nu aktuella kostnader. Detta framgår också av cirkulär 1997:149 från Svenska Kommunförbundet.

2. Ersättning till god man enligt 11 kap. 1 -3 §§ FB

En god man som förordnats av överförmyndaren/överförmyndarnämnden enligt någon av ovan angiven bestämmelse har naturligtvis också rätt till ett skäligt arvode. Då uppdraget är av tillfällig natur kan det ibland vara svårt att tillämpa procentsatser som underlag för arvodesbeslutet. Då kan timarvode användas enligt ovan under rubriken "Bevaka rätt". I vissa fall får överförmyndaren/överförmyndarnämnden en begäran från ställföreträdaren om visst belopp som myndigheten då får ta ställning till. Grunden är dock alltid ett "skäligt arvode".

3. Ersättning till förordnad förmyndare (även den som också är särskilt förordnad vårdnadshavare)

Beroende på hur stora tillgångar den underårige har och vilken arbetsinsats som krävs av den förordnade förmyndaren får överförmyndaren/överförmyndarnämnden avgöra på vilket sätt ställföreträdaren ska ersättas. Om den underårige inte har några tillgångar alls eller mycket liten ekonomi kan det vara lämpligt att ersätta ställföreträdaren med ett schablonbelopp medan överförmyndaren/överförmyndarnämnden i andra fall kan använda sig av vad som sägs ovan under "Förvalta egendom".

Särskilt förordnad vårdnadshavare

Enligt nu gällande bestämmelser finns inget lagstöd för att en särskilt förordnad vårdnadshavare har rätt till ersättning i den del som avser vårdnaden om denne inte samtidigt är familjehemsförälder. Endast för den del som avser förmynderskapet finns stadgat om arvode, nämligen 12 kap. 16 § FB. Enligt Sveriges Kommuner och Landsting är det dock viktigt att dessa personer erhåller en skälig ersättning för detta uppdrag. Saken har påtalats för lagstiftaren och tas bl.a. upp i SOU 2003:51 God man för ensamkommande flyktingbarn s. 132.

Till dess att frågan har reglerats bör enligt Sveriges Kommuner och Landsting överförmyndaren/överförmyndarnämnden och socialnämnden tillsammans lösa

frågan om ersättning till en särskilt förordnad vårdnadshavare (som inte är familjehemsförälder). För närvarande har olika praxis utbildats i landet. I vissa kommuner tar överförmyndaren/överförmyndarnämnden hela kostnadsansvaret, i andra delas kostnaden upp mellan överförmyndaren/överförmyndarnämnden och socialnämnden.

Det väsentliga är att kommunerna anlitar lämpliga personer som är villiga att ta dessa uppdrag och att man också, på det sätt som är lämpligast i den egna kommunen, ersätter dessa. Kommunen kan inte heller undandra sig ansvaret att anmäla till rätten behov av vårdnadshavare för ett barn som saknar ställföreträdare då varje underårigt barn har rätt till sådan.

4. Ersättning till god man för ensamkommande barn

En god man enligt lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn har enligt 12 § nämnda lag rätt till ersättning enligt 12 kap. 16 § FB. Överförmyndaren/överförmyndarnämnden beslutar om storleken på arvodet och ersättning för kostnader på samma grunder som övriga ställföreträdare.

En god man är en juridisk företrädare för barnet. Det är inte alltid som den gode mannen ska följa med barnet vid olika tillfällen. För att barnet ska få sällskap till läkare, idrottsevenemang o.s.v. ska gode mannen se till att barnet får en kontaktperson utsedd. Däremot har den gode mannen rätt att och bör alltid närvara vid möten hos Migrationsverket, socialtjänsten och polisen.

Återsökning av utbetalt arvode

Beroende på anledningen till varför barnet kommer till Sverige finns bestämmelser om möjlighet för överförmyndaren/överförmyndarnämnden att återsöka utbetalda arvoden hos Migrationsverket men även hos socialnämnden (eller motsvarande) i den egna kommunen enligt nedan.

1) Asylsökande barn

Är det är fråga om asylsökande barn har överförmyndaren/överförmyndarnämnden möjlighet enligt förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. att återsöka utbetald ersättning hos Migrationsverket. Dock endast för arvodet inte för andra kostnader.

2) Ej asylsökande barn

I dessa ärenden är det kommunen som står för arvodet och överförmyndaren/överförmyndarnämnden kan inte återsöka utbetald ersättning hos Migrationsverket. Däremot är det möjligt för överförmyndaren/överförmyndarnämnden att hos den egna socialnämnden (eller motsvarande) återsöka utbetalda ersättningar såsom arvode, kostnadsersättning, egna administrativa kostnader m.m. med stöd av för-

ordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Kommunen har enligt denna förordning rätt att få ersättning i nu aktuella ärenden av staten och överförmyndaren/överförmyndarnämnden bör hävda att få sina kostnader ersatta på samma sätt som övriga nämnder som har kostnader för de flyktingbarn som finns i kommunen.

3) Barn som har fått uppehållstillstånd

Så snart barnet har fått uppehållstillstånd, tillfälligt eller permanent, är det i allmänhet kommunen som betalar arvodet. Men i de fall socialnämnden erhållit ersättning från staten enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. är det möjligt för överförmyndaren/överförmyndarnämnden att hos socialnämnden återsöka utbetald ersättning för gode män och särskilt förordnade vårdnadshavare (som ej är familjehemsförälder) på samma sätt som i 2) ovan.

Beräkningsgrund

Överförmyndarna har tidigare haft krav från Migrationsverket att gode männen ska ersättas med 140 kr/timme för sitt arbete. Det har dock framkommit att Migrationsverket inte har något lagligt stöd för detta krav. Det betyder att överförmyndaren/överförmyndarnämnden beslutar om storleken på arvodet helt självständigt precis som för andra ställföreträdare. Därefter återsöks utbetalat belopp och Migrationsverket ska därefter ersätta överförmyndaren/överförmyndarnämnden med angivet belopp utan egen prövning.

I sin ansökan om återsökning till Migrationsverket ska överförmyndaren/överförmyndarnämnden hänvisa till 8 § förordningen (2002:1118) om statlig ersättning till asylsökande m.fl.

Återsökningen ska också ske inom viss bestämd tid, vilket framgår av ovan nämnd ersättningsförordning.

Det kan dock förenkla den praktiska hanteringen om överförmyndaren/överförmyndarnämnden använder sig av ett timarvode.

Riktlinjer för arvode till god man för ensamkommande barn

Arvode: 200 kr/timme

Ersättning för kostnader: Enligt uppvisade utlägg

Vem betalar arvodet? 12 kap. 16 § FB

Den enskilde/huvudmannen

Huvudregeln är att det är huvudmannen som ska betala arvodet. En förutsättning är att huvudmannen har inkomster som överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet *eller* tillgångar som överstiger två gånger prisbasbeloppet.

Med inkomst (nettoinkomst eller beräknad inkomst) i detta sammanhang avses den enskildes inkomst efter medgivna avdrag enligt skattelagstiftningen (SOU 2004:112 Frågor om Förmyndare och ställföreträdare för vuxna och prop. 1993/94:251 Förmynderskapslagstiftningen s.221). Allmänt kan det sägas vara "inkomst före skatt".

Med tillgångar avses "nettotillgångar", d.v.s. vad som återstår sedan medgivna avdrag enligt skattelagstiftningen har gjorts. Alltså från skattepliktiga tillgångar dras den enskildes skulder av. Observera "skulder" inte "utgifter".

Att arvode och ersättning för utgifter ska betalas med huvudmannens medel i den mån hans eller hennes inkomst eller tillgångar överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet respektive 2 gånger prisbasbeloppet innebär **att huvudmannen får debiteras högst det överskjutande beloppet.** Om såväl inkomsten som tillgångarna överstiger den angivna gränsen, får överstigande delar läggas samman vid bedömningen (prop. 1993/94:251 Förmynderskapslagstiftningen s. 221).

Observera att den socialavgift som belöper på den förordnade ställföreträdarens arvode *inte* ska inkräkta på det inkomstbelopp som den enskilde får behålla (prop. 2005/06:117 Skydd för barn genom registrerig av förmyndare i vägtrafikregistret, m.m. s. 63).

Undantag

Om det finns särskilda skäl kan överförmyndaren/överförmyndarnämnden besluta om avsteg från huvudregeln till huvudmannens fördel, d.v.s. kommunen får betala ersättningen till ställföreträdaren. I prop. 1993/94:251 Förmynderskapslagstiftningen s. 221 nämns som exempel de fall där huvudmannen har stora vårdkostnader som tar dennes inkomst i anspråk eller att tillgångarna består av en fastighet som huvudmannen själv bebor eller som är mycket svår att sälja till rimliga villkor.

Överförmyndaren/överförmyndarnämnden har också i undantagsfall möjlighet att fatta beslut som är till huvudmannens nackdel. Det betyder att huvudmannen får betala ersättningen trots de angivna inkomst- och tillgångsgränserna i 12 kap. 16 § FB. Som exempel nämns i ovan angivna proposition när kommunen genom att stå för arvodet bidrar till en kapitalbindning hos huvudmannen som inte kan komma denne till godo. En sådan situation kan uppkomma t.ex. vid vården av egendom

2007-12-18

tillhörig en svårt sjuk som inte själv kan dra nytta av sina tillgångar och som inte har några nära anhöriga (prop. 19193/94:251 s.221).

Dödsbon

Arvode och ersättning för utgifter som avser vård av någons rätt i oskiftat dödsbo ska betalas med dödsboets medel. Vid det kommande skiftet avräknas det beslutade beloppet på huvudmannens arvslott.

I första hand ska dödsboets medel tas i anspråk till täckande av ställföreträdarens anspråk på arvode och ersättning. Vid de tillfällen då dödsboets tillgångar inte räcker eller om boet är av liten omfattning blir kommunen betalningsansvarig om inte särskilda skäl föranleder annat.

Föräldrar som förmyndare 12 kap. 17 § FB

Föräldrar som är förmyndare har rätt till arvode och ersättning för utgifter med anledning av förvaltningen av den omyndiges egendom *endast* om det finns särskilda skäl.

Kommunen blir aldrig betalningsansvarig i dessa ärenden. Antingen betalas ersättningen med den omyndiges medel eller, om det gäller dödsboförvaltning, med dödsboets tillgångar.

Kommunen

Om inte huvudmannen eller dödsboet ska stå för ställföreträdarens arvode och ersättning för utgifter blir kommunen betalningsansvarig.

Överförmyndaren/överförmyndarnämnden bestämmer

Det är överförmyndaren/överförmyndarnämnden som ensam fattar beslut om

- a) ersättningens (arvode plus kostnadsersättning) storlek
- b) vem som ska betala och
- c) hur ofta och för vilken tid såväl arvode som ersättning för utgifter ska betalas.

Beslutet kan överklagas till tingsrätten. Enligt 22 § förvaltningslagen får var och en som berörs av beslutet överklaga. Det betyder huvudmannen själv, ställföreträdare och delägare i huvudmannens dödsbo.

Sveriges Kommuner och Landsting Avdelningen för juridik

Hans Ekman